

zajedno protiv Mobinga u školi, izigravan ausgespielt

ŠTA JE TO MOBING?

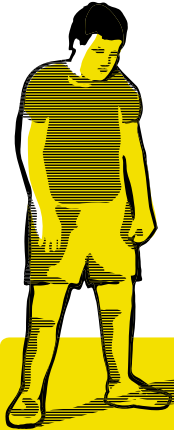
Jedna osoba doživljava mobing kada je sistematski i ponovljeno kroz duži vremenski period izložena negativnim postupcima jedne ili više drugih osoba.

KARAKTERISTIKE MOBING-EPIZODA

- > Napadnuta osoba (retko više osoba) je podređena.
- > Napadi su sistematski usmjereni na određene osobe i ponavljaju se.
- > Napadi se događaju često i kroz duži vremenski period (pola godine ili duže).
- > Osoba izložena mobingu uopšte nema mogućnosti da se sopstvenim snagama takvoj situaciji odupre.
- > «Cilj» napada je često isključenje iz zajednice (na poslu, iz razreda).

Mnoge pojedinačne epizode su veoma suptilne i same za sebe nisu uvijek jasno prepoznatljive kao napadi. Mobing je jedan način ponašanja koji se izgradio na osnovu mnogo negativnih postupaka.

OBLICI MOBINGA

Mobing se može dogoditi svuda: na putu do škole, na pauzi, u učionici, na autobuskoj stanici, u svlačionici, elektronskim putem. Razlikujemo direktne i indirektne pojavne oblike mobinga:

DIREKTNI OBLICI

- > Tjelesno: npr. nekome nanositi bol, držati ga protiv njegove volje
- > Verbalno: npr. nekoga ismijavati
- > Protiv lične imovine: npr. pokvariti nekome biciklo
- > Pretnjama: npr. na putu do škole presresti nekoga i iznuditi mu novac

INDIREKTNI, SUBTILNI OBLICI

- > Gestovi/mimika/govor tijela: npr. kolutanje očima
- > Intonacija: npr. pretjerano ljubazno pozdravljanje
- > Širenje glasina: npr. razglašavati neistine
- > Nekoga pridobiti za sebe: npr. najbolje prijateljice
- > Isključivanje: npr. kod grupnog rada ili sporta
- > Ignorisati, ne uvažavati
- > E-Mobing: npr. ponižavajući e-Mail-ovi, SMS-ovi

NEOPHODNI PREDUSLOVI

- > Najmanje jedno napadački raspoloženo dijete u grupi (počinilac mobinga).
- > Djeca, koja saraduju, ali ipak sama ne preuzimaju inicijativu (saučesnici, pojačanje).
- > Djeca, koja direktno ne učestvuju u mobingu, ali ipak u pravilu ništa ne preduzimaju da bi pomogli žrtvi (pasivni).
- > Odrasli, koji ništa ne vide, ne čuju, koji su nesigurni i gledaju na stranu, boje se.

Mobing je grupni fenomen, to je više od sukoba između počinioaca i žrtve.

ZNACI I POSLJEDICE

MOGUĆI ZNACI UPOZORENJA KOD ŽRTVE MOBINGA

- > Strah od odlaska u školu
- > Rezultati – uspjesi u opadanju
- > Povrede, plave fleke (modrice)
- > Izgubljene/oštećene stvari
- > Bolovi u glavi/stomaku
- > Gubitak apetita, smetnje kod spavanja, umor
- > strašljivost, samopotcenjivanje
- > Sve manje drugova/drukarica
- > Strah od škole

MOGUĆE POSLJEDICE ZA ŽRTVU

smanjeno samopouzdanje, povlačenje u sebe, osnovni stav u ponašanju postaje nepovjerenje prema drugim ljudima, depresivno raspoloženje, u ekstremnim slučajevima: samoubistvo.

ZA POČINIOCA

dalje agrasivno ponašanje i ponašanje suprotno ustaljenim normama, sužen obim ponašanja, udruživanje sa drugim agresivnim vršnjacima, kasnije delikvencija.

ŠTA MOGU SVI RODITELJI UČINITI PREVENTIVNO?

- > Pažljivo saslušajte kad Vaše dijete priča o školi i to uzmete ozbiljno.
- > Jačajte samopouzdanje djeteta, hvalite i podstičite njegove uspjehe, takođe i u vanškolskim aktivnostima.
- > Pokažite spremnost za pomoć prilikom uspostavljanja i negovanja kontakata izvan škole.
- > Negujte jedan otvoren i povjerljiv razgovor, dajte prednost jednom konstruktivnom odnosu prema konfliktima.
- > Negujte kontakte sa drugim roditeljima.
- > Održavajte kontakte sa nastavnim osobljem, koristite roditeljske sastanke i sate za razgovore. Nemojte pitati samo za ocjene, nego isto tako i to, da li je Vaše dijete dobro integrisano u razredu.

UPUTSTVA ZA RODITELJE ŽRTVE MOBINGA

- > Razgovarajte sa Vašim djetetom o njegovim patnjama zbog mobinga i ohrabrite ga da o tome priča. Akceptirajte osjećaje djeteta (strah, ljutnju, bijes, sram).
- > Ako Vaše djete o tome ne govori, ne ustežite se da pitate drugove i drugarice iz razreda ili njihove roditelje koje poznajete: Vaše djete treba Vašu zaštitu.
- > Zahtjevajte razgovor sa nastavnikom. Brižljivo se pripremite za taj razgovor. Unaprijed razmislite šta od nastavnika i od škole očekujete.
- > Opišite događaj činjenično. Ni u kom slučaju nemojte nekoga okrivljivati. Nastavnici za to, u pravilu ne mogu ništa.
- > Razvijte konkretnu strategiju zajedno sa nastavnikom.
- > Kontrolišite da li dogovorena strategija donosi očekivane rezultate.
- > Ako ništa ne pomaže, obratite se rukovodstvu škole. Škola je obavezna da se brine o tome da Vašem djetetu bude dobro.
- > Za slučaj potrebe uključite i neku eksternu stručnu službu.

ŠTA NE POMAŽE

- > Tražiti krivicu kod Vašeg djeteta.
- > Razgovarati sa roditeljima počinioca, ako ih dobro ne poznajete. U većini slučajeva roditelji štite svoje dijete i odobravaju njegovo agresivno ponašanje. Čak i ako ga kazne, to se u pravilu odražava negativno na žrtvu.
- > Razgovarati sa počiniocem/počiniocima, ako ga/ih dobro ne poznajete. To počiniocima pokazuje da se Vaše dijete ne može braniti. Time slabite poziciju Vašeg djeteta.
- > Povesti dijete sa sobom na prvi razgovor sa nastavnikom. Zavisno od stava nastavnika, to bi moglo opterećujuće djelovati na dijete i povećati njegov osjećaj krivice.

UPUTSTVA ZA RODITELJE POČINIOCA MOBINGA

Pokušaj da sopstveno dijete neosnovao branite i uzmete u zaštitu je veliki, ali nije od posebne pomoći. Kao osnovno pravilo važi uvijek: razdvajanje ličnosti od postupaka! Dijete treba poštovati kao ličnost, ali pogrešno ponašanje treba jasno deklarirati i ne tolerirati.

- > Razgovarajte sa djetetom o slučaju, pokušajte da za to pronađete pokretačke razloge
- > Izbjegavajte okrivljivanje
- > Postavite granice, djelovanja u svrhu mobinga se ne smiju tolerirati
- > Navedite posljedice, ako se negativno ponašanje nastavi
- > Ponudite pomoć za promjenu ponašanja.
- > Jasno stavite doznanja da kontakt sa nastavnim osobljem već postoji i da se obavlja razmjena mišljenja o takvom ponašanju
- > Nemojte uspostavljati kontakt sa žrtvom, odnosno sa njenim roditeljima u svrhu odbrane ili opravdavanja
- > Po potrebi potražite eksterno savjetovanje kod: Savjetovališta za odgoj, školskog psihologa, terapeuta za djecu i omladinu, jer je to Vašem djetetu eventualno potrebno da bi promijenilo neželjeno ponašanje.

DALJI MATERIJAL ZA ČITANJE

- > J. Eckardt, Mobbing bei Kindern, 2006, Urania Verlag
- > D. Krowatschek, Mobbing erfolgreich beenden, 2006, AOL Verlag

PRIJAVITI SE

- > www.seitenstark.de/mobbing-schluss-damit
- > www.mobbing-info.ch
- > www.schueler-mobbing.de

POMOĆ POTRAŽITI KOD

- > Berner Gesundheit, (Bernsko zdravlje), 031 370 70 70 www.bernergesundheit.ch
- > Pädagogische Hochschule, (Viša pedagoška škola), 031 309 27 11 www.weiterbildung.phbern.ch
- > Erziehungsberatung des Kantons Bern, (Savjetovališta za odgoj Kantona Bern), 031 633 41 41 www.erz.be.ch/erziehungsberatung
- > Universität Bern, Alsaker Gruppe für Prävention, (Univerzitet Bern, Grupa za prevenciju-Alsaker) www.praevention-alsaker.unibe.ch

Izvori:

- > F. Alsaker, «Quälgeister und ihre Opfer», Huber Verlag, 2003
- > D. Olweus, «Gewalt in Schulen», Huber Verlag, 1995
- > «sonst bist du dran», Aktion Kinder- & Jugendschutz e.V., www.schueler-mobing.de